

Gedicht voor de laureaten

van literaire prijzen van de Vlaamse Provinciën 1967

Ward Ruyslinck

Aspirine,
vaseline,
sulfamide,
bromide,
ach wat een wereld, de honden in het Westen
hebben gebreide vesten,
maar in New Dehli slapen naakte kindren in de goot.
Wij, schrijvers, winnen prijzen
en ijdelheid is ons geboterd brood.
Wij weten : 't Oosten heeft de wijzen,
de rijst en het bezeerd
geweten van wie oorlogsdraden spint en macht begeert,
en het geloof dat allen doet verrijzen.
Wij schrijven en verrijzen
in het woord, en zijn geëngageerd,
want wie geen zweren heeft die moet een anders zweren likken.
Wij hebben samen gedineerd,
en wijl de vrouwen onze bloemen schikken
gaan wij, op onze lemen voeten, weer dronken van voorbijge ogenblikken,
elk onze eigen waarheid tegemoet :
wij spinnen draden van bloed
en speeksel tussen blanke bladen,
en noemen dit weefsel literatuur.
Wij kunnen onszelf niet verraden,
ieder woord wordt als een steen
gemetseld in de muur
van morgen in het eoceen
van nieuwe oceanen.
Wij schrijvers, krijgen prijzen in ruil voor onze wanen,
voor ons gekoesterd zeer.
Wij weten dat de lof en eer
ons ouder maken : wij vergrijzen
als wij hier naar buiten gaan,
op onze gouden voeten
op onze martelaarsvoeten,
en eenmaal nog, bevrijd van onze laatste waan
dat ook wij sterven moeten,
de levenszomer rijp zien staan.
Ach, wat een wereld waarin dichters sterven moeten,
op een zondag zonder zon of een avond in de week
als zwanen in de olie van de zee, als aangeschoten eenden in de kreek.
Ik weet nu dat ik preek
in naam van allen die veroordeeld zijn
tot het bewaren van geheimen,
tot verwoorden van een schijn
van waarheid binnen duistere rijmen
maar deze doem verheft ons, heidenen,
tot het geloof dat allen doet verrijzen,
en daarom zeg ik : gij die onze lauweren vlecht,
die ons aan zilveren banden legt,
verzoek ons niet –
laat ons in uw gedachten blijven wonen,
niet als een heilige stylist,
maar als degenen die we zijn : gekwelden en demonen.

N.B.

Bij de feestelijke uitreiking van de prijzen voor de verschillende literaire genres, waren zeven laureaten en een groot aantal genodigden aanwezig. Aan Ward Ruyslinck was gevraagd om bij de prijsuitreiking een toespraak te houden voor de aanwezige laureaten. In zijn inleiding ging hij in op de streling van de ‘vanitas-knobbel’ die een prijs bij hem teweeg bracht.

Dat het lot mij heeft aangewezen om, namens de gelauwerden aan zijn vreugde over de prijs uiting te geven, is alleszins een extra prikkel voor mijn vanitas-knobbel.

Maar hij had een schroom te overwinnen om een toespraak te houden voor zo’n uiteenlopende groep kunstenaars.

Ik heb deze schroom niet ingeroepen als excuus om me te onttrekken aan de heilige plicht van dankbaarheid. In tegendeel: ik heb zelfs voor deze bijzondere gelegenheid mijn poëtische lier weer uit de wilgen gehaald, waarin ik ze twaalf jaar geleden heb gehangen. De poëzie is immers de taal waarin we onze liefde verklaren, de taal waarin we niet kunnen liegen, en als we tóch liegen (wat met liefdesverklaringen vaak onvermijdelijk is), dan op zo’n schaamteloos verheven manier dat onze leugens doorzichtig worden.

Hij verontschuldigde zich bij de ‘poet laureate’ René Verbeeck voor zijn lyrisch slippertje, waarmee hij de plechtigheid wilde opvrolijken en las zijn satirisch laureatengedicht voor.

In 1967 was dit de 12e prijs sinds 1956 die Ruyslinck voor zijn werk ontving. Na zijn satirisch gedicht zou zijn werk pas weer in 1976 worden bekroond met een provinciale prijs.